

4 Temmuz 2025 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, Haziran ayında et, süt ve bitkisel yağ fiyatlarındaki artış nedeniyle hafifçe yükseldi

FAO Gıda Fiyatları, Haziran ayında, Mayıs ayına göre %0,5 (0,7 puan) artış göstererek 128,0 puan oldu. Tahıllar ve şekerin fiyat endeksleri gerilerken, süt ürünleri, et ve bitkisel yağların endekslerindeki artışlar bu gerilemeyi telafi etti. Genel olarak FAO Gıda Fiyat FPI, Haziran 2024'teki seviyesinden %5,8 (7,0 puan) daha yüksek olsa da Mart 2022'de ulaştığı zirvenin %20,1 (32,2 puan) altında gerçekleşti.

FAO Tahıl Fiyatları, Haziran ayında, Mayıs ayına göre %1,5 (1,6 puan) düşüş göstererek 107,4 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %6,8 (7,8 puan) düşüş gösterdi. Uluslararası mısır fiyatları, Arjantin ve Brezilya'daki mevsimsel arzın artmasının başlıca ihracat kaynakları arasındaki rekabeti yoğunlaştırmasıyla son iki aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü. Sorgum ve arpanın uluslararası fiyatları da Haziran ayında düşüş gösterdi. Buna karşın, kuzey yarımküreden gelen hasat baskısına rağmen, uluslararası buğday fiyatları ay bazında artış gösterdi ve bu artış çoğunlukla Rusya Federasyonu ve Avrupa Birliği'nin bazı bölgeleri ve Amerika Birleşik Devletleri dâhil olmak üzere bazı önemli üretim alanlarındaki hava durumu endişelerini yansıttı. FAO Tüm Pirinç Fiyat Endeksi, Indica çeşitlerine olan talebin zayıflaması nedeniyle %0,8 düşüş gösterdi.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Haziran ayında, Mayıs ayına göre %2,3 (3,5 puan) artış göstererek 155,7 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %18,2 artış gösterdi. Bu artış, esas olarak palmye, kolza ve soya yağındaki yüksek fiyatları yansıtırken, ayçiçeği yağı fiyatlarındaki hafif düşüşü fazlasıyla telafi etti. Haziran ayında uluslararası palmye yağı fiyatları, artan fiyat rekabeti ile birlikte güçlü küresel ithalat talebinin de katkısıyla yaklaşık %5 artış gösterdi. Haziran ayında soya yağı fiyatları da, Brezilya ve ABD'de destekleyici politika önlemlerinin açıklanmasının ardından biyoyakıt sektöründen gelen hammadde talebinin artacağına dair beklentilerden etkilenerek artış gösterdi. Kolza yağı fiyatları, 2025/26'da küresel arzın sıkılığının devam edeceği beklentisiyle desteklendi. Karadeniz Bölgesi'nde üretim artışı beklentisi nedeniyle küresel ayçiçeği yağı fiyatları geriledi.

FAO Et Fiyatları, Haziran ayında, Mayıs ayına göre %2,1 (2,6 puan) artış göstererek 126,0 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %6,7 (7,9 puan) artış gösterdi. Bu artışta kanatlı hayvan eti hariç tüm et kategorilerindeki fiyatların yükselmesi etkili oldu. Uluslararası büyükbaş hayvan eti fiyatları, Brezilya'dan gelen ihracat arzının azalması ve ABD'den gelen güçlü talebin Avustralya ihracat fiyatları üzerinde yukarı yönlü baskı oluşturmalarıyla yeni bir zirveye ulaştı. Domuz eti fiyatları, istikrarlı arz ve güçlü küresel ithalat talebi nedeniyle yükselirken, küçükbaş hayvan eti fiyatları, istikrarlı uluslararası talep ve Okyanusya'dan gelen ihracat imkânlarının azalmasıyla desteklenerek üst üste üçüncü ayda keskin bir şekilde artış gösterdi. Brezilya'da Mayıs ortasında yüksek patojeniteli kuş gribi (HPAI) tespit edilmesinin ardından ihracat kısıtlamalarının getirilmesinin ardından bol miktarda yerel arzın baskısıyla kanatlı hayvan eti fiyatları düşüş göstermeye devam etti. Brezilya'nın HPAI'den ari statüsünün ticari çiftliklerde yeni salgınlar olmadan geçen 28 günlük sürenin ardından yeniden tesis edilmesiyle, bu etki ayın ilerleyen zamanlarında kısmen telafi edildi. Bu durum, bazı ticaret ortaklarının kısıtlamaları hafifletmesine ve ithalat talebinde kademeli bir toparlanmaya yol açtı.

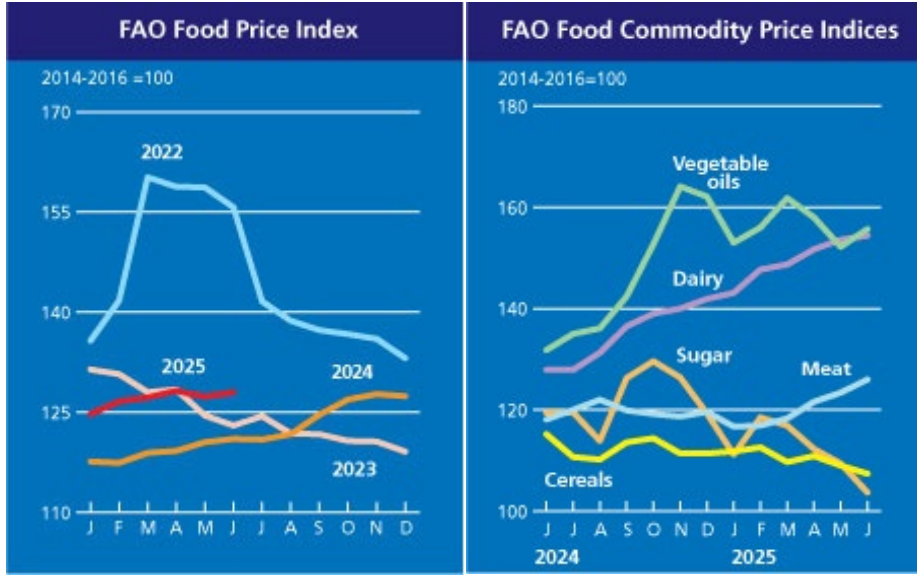
FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Haziran ayında, Mayıs ayına göre %0,5 (0,8 puan) artış göstererek 154,4 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %20,7 (26,5 puan) artış gösterdi. Tereyağı fiyat endeksi aylık bazda en büyük artışı kaydederek %2,8 artışla 225 puana çıkarak yeni bir rekor kırdı. Devam eden artış eğilimi esas olarak Okyanusya ve Avrupa Birliği'ndeki sürekli arz sıkışıklığı ve Yakın Doğu da dâhil olmak üzere Asya'dan gelen güçlü ithalat talebiyle desteklendi. Yeni Zelanda mevsimsel üretim yavaşlamasına girerken, Avrupa Birliği'nde çevre düzenlemelerinin tetiklediği sürü daralmaları süt üretiminin genişlemesini sınırladı ve bazı batı bölgeleri 2024 sonlarında ortaya çıkan mavi dil virüsü salgınlarının devam eden etkilerinden daha fazla etkilendi. ABD'de, aylık tereyağı üretiminin düşmesi ve stokların geçen yılın seviyelerinin altına düşmesi fiyatlara daha fazla baskı ekledi. Peynir fiyatları da Doğu Asya'daki perakende ve gıda hizmeti talebinin devam etmesiyle üst üste üçüncü ay yükseldi. Yağsız süt tozu fiyatları %0,6 oranında düşüş gösterirken, tam yağlı süt tozu fiyatları zayıf talep ve bol küresel arz nedeniyle %2,3 oranında düşüş gösterdi.

FAO Şeker Fiyatları, Haziran ayında, Mayıs ayına oranla %5,2 (5,7 puan) düşüş göstererek 103,7 puan oldu ve bu, üst üste dördüncü aylık düşüşü temsil ederken, Nisan 2021'de ortalama 100,0 puana gerilemesinden bu yana en düşük seviyeyi gördü. Düşüş esas olarak kilit üretici ülkelerdeki arz beklentilerinin iyileşmesinin bir sonucuydu. Brezilya'da, sezona yavaş bir başlangıç yaptıktan sonra, kurak hava koşulları hasadı ve kırmayı hızlandırdı. Buna şeker üretiminde şeker kamışı kullanımının artması da eklendiğinde, son haftalarda beklenenden fazla üretim gerçekleşti ve uluslararası şeker fiyatları üzerinde aşağı yönlü baskı oluştu. Hindistan ve Tayland'da ekim alanlarının genişlemesiyle birlikte erken ve ortalamanın üzerinde gelen muson yağmurları, 2025/26 sezonu için ürün beklentilerini iyileştirerek küresel fiyatlardaki düşüşe daha da katkıda bulundu.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

